

Preventivní program

Střední zdravotnická škola

Praha 10, Ruská 91

Adresa: Ruská 91, Praha 10, 100 00

Zpracovatel: Mgr. Pavla Hřebíková

Školní metodik prevence rizikového chování

Školní rok: 2018 - 2019

OBSAH:

1. Úvod
2. Vytyčení sociálně patologických jevů
3. Obsah programu
 - I. Cíle a principy
 - II. Strategie a metody
 - III. Konkrétní metody podporující primární prevenci
 - IV. Organizace a struktura prevence
4. Postup školy v případě výskytu zneužívání návykových látek ve škole
5. Seznamy nízkoprahových a ambulantních zařízení (sekundární prevence)
6. Přehled základní legislativy

1. ÚVOD

Charakteristika školy

Název školy, adresa: Střední zdravotnická škola
Praha 10
Ruská 2200/91

Kontakty: telefon: 246 090 804, 246 090 805

fax: 246 090 835

adresa školy: e-mail: szs-ruska@szs-ruska.cz

adresa zaměstnanců: prijmeni@szs-ruska.cz

www stránka: www.szs-ruska.cz

Ředitel školy: PhDr. et Mgr. Ivanka KOHOUTOVÁ Ph.D.

Zástupci ředitele: PhDr. Zuzana Pohlová - statutární zástupce,
RNDr. Eva Chundelová,

Vedoucí oborů: Mgr. Šiklová Ilona, Mgr. Mašková Jana

Výchovné poradkyně: RNDr. Dagmar Kenkušová

Školní metodička prevence: Mgr. Pavla Hřebíková

Počet pracovníků celkem: 68

Z toho počet pedagogických pracovníků: 68

Naše škola se nachází na správním území Prahy 10, v těsném sousedství s Fakultní nemocnicí Královské Vinohrady. Škola byla postavena v padesátých letech minulého století jako čtyřpatrová budova pro výuku sester.

Počet studentů v letošním školním roce je 690 v celkem 32 třídách, 6 studijních oborech, denního i večerního studia.

Zdravotnický asistent - denní a večerní

Zdravotnické lyceum - denní

Ortoticko-protetický technik - denní

Sociální činnost - denní

Bezpečnostně - právní činnost - denní

Ošetřovatel - denní

Ve škole studují studenti z celé ČR, ale i studenti jiných národností a menšin.

Období, kdy je studentovi patnáct a víc, je vzrušující období, kdy se spousta věcí v životě mění. Potkávají nové lidi, navazují přátelství, vztahy, rozhodují o svém dalším životě. Vývojové změny nemusí být pro společnost a jedince vždy přínosem. Příkladem těchto negativních změn v současné společnosti jsou tzv. sociálně patologické jevy. Některé z nich, např. zneužívání návykových látek, šikana, rasismus apod. se stávají celospolečenským problémem a navíc se výrazně vyskytují u dětí a dospívajících. Výzkumy ukazují, že násilí ve vztahu není mezi teenagery nic neznámého.

Škola zaujímá, spolu s rodinou, prioritní postavení nejen při řešení situací, kdy se problém vyskytne, ale také v prevenci rizikového chování.

Analýza současného stavu

Ve škole velmi dobře funguje monitorovací systém rizikového chování studentů. Spočívá v odhalování nežádoucích projevů chování našich studentů ve školním i mimoškolním prostředí (šikana, intolerance, agresivita, neprospěch, záškoláctví, alkohol a kouření, jiné závislosti, slabý prospěch, neplnění studijních požadavků, ničení školního majetku, pozdní a další drobná porušování školního řádu).

Je založen na spolupráci školní metodicky prevence s výchovnou poradkyní, třídními učiteli, ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy a zástupci Školního parlamentu.

Cílem tohoto systému je podchytit problémové žáky a pomoci jim v řešení jejich rizikového chování tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušování optimálního sociálního klimatu ve třídě či škole.

Významnou roli zde hraje adaptační kurz, který pro první ročníky organizuje výchovná poradkyně. Již zde spolu s metodickou prevencí vytypovává žáky se signály s rizikovým chováním, pak s nimi pracuje a snaží se jejich rizikovému chování zabránit.

Školní metodická prevence zpracovává evidenci výskytu rizikového chování ve škole. Podle závažnosti jednotlivých případů postupuje podle krizových scénářů doporučených metodickými pokyny MŠMT a úzce spolupracuje s vedením školy. Závažnější případy konzultuje s metodikem prevence v PPP či jinými odborníky.

Nejzávažnějšími, ale naštěstí ojedinělými případy, jež v poslední době řešila výchovná komise nebo pedagogická rada, bylo kouření před školou a na školních akcích, šikana, neomluvená absence většího rozsahu a ničení školního majetku. Byla však projednávána i méně závažná opakovaná porušování školního řádu (pozdní omlouvání, pozdní příchody, nepřezouvání apod.).

Při řešení několika případů sehrála pozitivní roli schránka důvěry výchovného poradce. Diagnostiku (nejčastěji dotazníková šetření zaměřená na sociometrii, šikanu, kouření a jiné návykové látky včetně léků) a následnou intervenci v problémových nebo vytypovaných třídních kolektivech realizovala školní metodická prevence ve spolupráci s třídními učiteli. Ankety studentů na různé aktivity a rozhovory se studenty slouží jako výborná zpětná vazba při uskutečňování MPP. Na velmi vysoké úrovni je spolupráce s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny Prahy 10, kteří zajišťují odborná vyšetření jednotlivých studentů. Školní metodická prevence spolupracuje i s Policií ČR.

Na základě dotazníkového šetření (ESPAD 2007 – Návykové látky) bylo zjištěno, že roste počet studentů, u kterých se snižuje věková hranice s první zkušeností s tabákem a alkoholem, tedy látkami snadno dostupnými a společností tolerovanými. Výsledky naší školy v porovnání s jinými školami nejsou však nijak alarmující, přesto je nenecháváme bez povšimnutí.

Obsah programu

Cíle a principy

Strategie a metody

Konkrétní aktivity ve škole v rámci minimálního preventivního programu

- Volnočasové aktivity

- Pravidelné a mimoškolní aktivity

- Adaptační kurzy

- Besedy a přednášky

- Kontaktní místa ve škole

Organizace a struktura prevence

- Výchovný poradce

- Školní psycholog

- Metodik prevence rizikového chování

Postup školy v případě výskytu zneužívání návykových látek ve škole

Postup školy v případě podezření na šikanu

Spolupráce s ostatními odborníky

Hodnocení aktivit a sledování jejich efektivity za školní rok (výroční zpráva školy)

I. Cíle a principy

Rozvoj kompetencí žáků:

- sociálních dovedností (navazování zdravých vztahů s ostatními, umění týmové práce, konstruktivní řešení konfliktu, otevřená komunikace)
 - pozitivní vnímání sebe sama
 - rozvoj osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, altruismus, empatie, asertivita, vůle)
-
- Demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití
 - Učení se respektování lidských práv, individuálních potřeb a odlišností jednotlivců
 - Zapojení žáků do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole
 - Vedení žáka k přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem

 - Vytváření atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole

 - Přístup k informacím a práce s informacemi
 - Umění používat různé informační zdroje, kriticky zhodnotit, porovnat informace. Vytváření vlastního názoru, životního postoje.
 - Poznání základních lidských potřeb (fyzických, psychických, emočních)

 - Spolupráce
 - celé školy, všech žáků, učitelů – důvěra ve vztahu žák – žák a učitel - žák
 - otevřená komunikace mezi školou a rodiči – otevřenost a důvěra ve vztahu učitel (škola) - rodič
 - spolupráce učitelů v rámci pedagogického týmu
 - propojení školy s dalšími institucemi (odborná pracoviště, organizace působící v oblasti primární prevence)

Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíl - předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku

- aktivizovat studenty k zájmovým činnostem, vhodnějšímu využívání volného času

Ukazatele úspěchu: - mezi studenty nekolují zažité mýty o drogách

- studenti znají realitu drogového prostředí
- nesnaží se experimentovat
- studenti mají dostatečné informace, ví, na koho se obrátit

Prevence šikany - rozvoj mezilidských vztahů, potírání projevů rasismu a xenofobie

Cíl - předcházet šikaně - postihovat její projevy v jakékoli formě, profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠ

- předcházet projevům xenofobie, rasismu, popř. antisemitismu
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje ve společnosti
- zajistit bezpečnost žáků
- objektivně informovat o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, náboženských sektách

Ukazatele úspěchu: - mezi žáky nebudí šikana, není podceňována její psychická forma

- žáci samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně mohou říct svůj názor, zároveň jsou tolerantní k ostatním
- žáci jsou ochotni řešit své konflikty a nedorozumění dohodou, snaží najít řešení
- studenti jeví zájem o návštěvy odborníků

Prevence rizikového sexuálního chování

Cíl - předcházet rizikovému sexuálnímu chování - promiskuitě, nemocem, nebezpečím nechráněného styku

- předcházet rizikům předčasného sexuálního života vzhledem k právní odpovědnosti, věnovat pozornost otázkám antikoncepce, uznávané hodnoty - rodina, láska, mateřství
- upevňovat znalosti o tělesných a psychických změnách dospívání
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání - pornografie, sex, vydírání

Ukazatele úspěchu - žáci si osvojili asertivní chování - umí říci NE

- rozlišují negativa i pozitiva sexuálního jednání - jsou odpovědní
- orientují se v sexuálních otázkách, ví, na koho se obrátit
- projevují zájem o návštěvy odborníků, nebojí se ptát, diskutovat

Prevence kriminality a delikvence dle pokynu MŠMT, právní odpovědnosti

Cíl - vysvětlit, popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádež, násilí ...)

- vysvětlit jednotlivé dílčí činy, trestné činy, jejich kvalifikaci, postup řešení, následky
- předkládat společenské normy, upevňovat základní pravidla a hodnoty společ. chování
- seznamovat žáky s právním systémem, ústavou
- předkládat vhodné vzory, dbát na dodržování zákonů, být morální oporou

Ukazatele úspěchu - žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu

- žáci se řídí školním řádem
- žáci respektují, znají lidská práva a hodnoty, normy společenského chování
- žáci mají důvěru v pedagogický sbor, je jim příkladem v chování

Prevence záškoláctví

Cíl - snižovat počet zameškaných hodin, zejména neomluvených

- posilovat hodnotu vzdělání
- stanovit v souladu s pokyny MŠMT řešení problémů s docházkou
- spolupracovat s rodiči, popř. dalšími subjekty (sociální odbor, policie)

Ukazatele úspěchu - počet zameškaných hodin (zejména neomluvených) se snižuje

- škola má stanoveny zásady, jak řešit neomluvenou absenci

Zdravý životní styl

Cíl - podporovat zdravý životní styl žáků - životospráva, tělesná i duševní hygiena

- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznamovat s různými životními styly, případnými riziky – vrcholový sport, modeling
- předcházet negativním vlivům médií, reklamy - módní trendy
- upozorňovat na nebezpečné poruchy příjmu potravy - obezita, anorexie, bulimie..

- Ukazatele úspěchu:*
- žáci nepodléhají módním trendům, přemýšlí o vlivu okolí
 - znají pozitiva i negativa různých životních stylů
 - mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

Prevence virtuálních drog - patologické hráčství

Cíl - znát základními pojmy virtuálních drog - TV, PC, sázení, ...

- předcházet zdravotním, sociálním poškozením v důsledku nadměrného užívání

Ukazatele úspěchu: - žáci znají základní pojmy, pozitiva i negativa virtuálních drog

- respektují stanovená pravidla, popř. si je sami stanoví
- nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení, ...

- <i>II. Strategie a metody</i>

- Vztah učitel – žák

- Budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se může na učitele obrátit

a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog. Učitel získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou, sociálním prostředím žáka. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, výchovným poradcem, atd. Na základě dosažení dohody o společných cílech a postupech dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.

- Skupinová práce

- Žáci po velkou část vyučování spolupracují ve dvojicích, ve skupinách, ve skupinách napříč třídami. Učitel věnuje pozornost spolupráci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí týmové práce, řešení konfliktu (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskuzi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku. Jednou z možností je například vedení komunitního kruhu, ve kterém má každý právo diskutovat na

základě pravidel diskuse, sdílet své pocity, obavy, radosti, zážitky, podněty k životu třídy, klást otázky.

- Projektové vyučování a celoškolní projekty

- V rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a aktuálními tématy. Umožňuje intenzivní spolupráci tříd v rámci ročníku. Celoškolní projekt navíc podporuje spolupráci žáků napříč třídami a napříč ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat starší s mladšími. Je to podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

- Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny

- Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i nedostacích. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Je podporován jeho individuální talent a zájem. Diferenciace výuky může probíhat prostřednictvím práce ve skupinách podle zaměření žáka. Pomáháme žákovi vybudovat si důvěru v sebe, ve vlastní síly, pozitivní vztah k okolnímu světu.

- Pedagogická diagnostika

- Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka, hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a výchovným poradcem, který se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu. Případně je využíváno dalších odborných institucí (PPP aj.)

- Oblasti působení

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Zvyšování odolnosti žáků proti negativnímu působení nabídky drog
- Občanská, právní a etická výchova, postoje, hodnoty, způsoby chování
- Příznivé psychosociální klima, minimalizace rizik včetně přiměřené represe
- Pozornost rizikových skupinám, školní poradenství, spolupráce s rodiči

- Metody práce

- Při realizaci školního preventivního programu budou využívány tradiční metody a formy práce, které se osvědčily:
 - výklad (informace o návykových látkách, sektách...),

- besedy s učiteli nebo pozvanými odborníky, diskuse,
- debatní kluby (studenti debatují nad současnými ožehavými společenskými problémy),
- filmový klub (filmové představení a beseda s odborníkem),
- samostatné práce studentů (výtvarné práce, koláže, slohové práce na určená témata)
- referáty práce s tiskem, publikování ve školním časopise a novinách – MF Dnes
- využití internetu
- adaptační kurzy pro nastupující studenty
- kurzy aktivního sociálního učení (komunikace, asertivita, řešení konfliktu, reflexe)
- autoevaluace, sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání, ...
- exkurze, výměnné zahraniční pobyty, sportovní soustředění, sportovní a lyžařské kurzy,
- komponované porady, projektové dny
- párová a skupinová práce ve třídě
- individuální přístup k žákům, konzultace učitelů, a moderní metody učení
- osvětová a poradenská činnost výchovného poradce a školní metodicky prevence.

- Metodické, učební materiály a další pomůcky

- odborná literatura, časopisy pro žáky, pedagogy i rodiče jsou k dispozici ve školní knihovně
- propagační materiály jsou k dispozici v odborných kabinetech a u výchovné poradkyně
- videokazety s problematikou rizikového chování
- CD s problematikou rizikového chování
- nástěnky výchovného a preventivního poradenství v III. patře školy,
- konzultační hodiny ŠMP a VP, pedagogických pracovníků

- schránka důvěry
 - využití internetu a informací na webových stránkách školy (www.szs-ruska.cz),
 - informace na PC (společné dokumenty) pro pedagogy.
- Komunikace s rodiči, zákonnými zástupci
- Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace a vyzývají rodiče, aby tuto možnost využívali. Rodiče mají možnost navštívit i výuku, často se zapojují do výuky v rámci svých možností a poznávají tak prostředí školy a lépe tak chápou potřeby svých dětí ve škole.
- Aktivity pro rodiče
- RŠ informuje Radu školy o realizaci MPP na škole
 - TU informuje rodiče i studenty o způsobu řešení přestupků podle školního řádu a seznámí je se sankcemi za jeho porušování
 - TU informuje rodiče na schůzkách o výchovném poradenství na naší škole a MPP, ŠMP
 - TU na schůzkách požádají rodiče o finanční podporu na realizaci preventivního programu formou projektu za Radu školy nebo sponzorskými příspěvky
 - besedy s odborníky – průběžně VP, ŠMP
 - zprostředkování individuálních konzultací při řešení náročných životních situací a další poradenskou činnost
 - poskytnutí kontaktních adres na odborníky a specializovaná pracoviště
 - odbornou literaturu, metodiku rodičům, jejichž dítě má problémy s návykovými látkami,
 - obecné informace o drogách, o výskytu drog na obvodě školy
 - spolupráci s rodiči, jejichž dítě má nějaký handicap.

- <i>III. Konkrétní aktivity podporující primární prevenci</i>
--

Aktivity v rámci předmětů

- Aktivity jsou zapracovány v ŠVP - VÝCHOVA KE ZDAVÍ A ZDRAVÍ ŽIVOTNÍ STYL

- A/ V rámci ZSS, ZSV, RV, EV
 - aktivační vlastnosti osobnosti, zájmy a záliby
 - vztahově postojové seberegulační vlastnosti osobnosti
 - učení a jeho životní význam
 - způsob života a životní styl
 - problémy mládeže
 - problémy volného času
 - normy chování
 - šikana
 - profesionální orientace
 - náboženství, sekty a společnost

- B/ V rámci OSE, OP, OSN, OV, PSY,
 - rodinné právo
 - trestní právo
 - kriminalita mládeže
 - závislostní chování
 - zlozvyky, návyky
 - osobnost člověka, jeho charakter
 - mezilidské vztahy, přátelské vazby
 - asertivita, sebeovládání

- C/ V rámci ZPV
 - rostlinné jedy a možnost zneužití
 - nervová soustava
 - patogenní působení drog
 - alkohol a jeho vliv
 - mechanismus působení mediátorů
 - pohlavní choroby
 - antikoncepce
 - vývoj plodu, vliv nikotinu, alkoholu a drog na plod

- D/ V rámci SO, GYN, NEU
 - nervová soustava
 - vývoj plodu, vliv nikotinu, alkoholu a drog na plod
 - přenos chorob
 - genetická preventivní opatření

- E/ V rámci EKO, ICT, ON
 - kyberšikana
 - ekonomická závislost
 - gemblerství
 - volný čas, jeho využití

- právní vědomí, otázky kriminality
- otázky lidských práv a svobod
- ideologie (fašismus, nacionalismus)
- xenofobie, rasismus

Aktivity pořádané pro žáky, které podporují dobré vztahy, umožňují seberealizaci a učení se v reálných situacích.

- Pobyty ve zdravotně příznivém prostředí
- Školní výlety
- Kulturní programy (kina, divadla, sport...)
- Nabídka kroužků
- Školní časopis – dává prostor pro tvořivost žáků. Zvyšuje také zájem a povědomí žáků o dění ve škole.

Školní parlament - Rozvíjí zodpovědnost žáků za širší společenství a vzájemné soužití. Je prostorem pro zapojení žáků do organizace školy, spolupráci napříč ročníky. Pravidelná setkání umožňují kontinuální práci a prevenci problémů ve třídách. Jde o princip „peer“ programů, kde členové vrstevnické skupiny pomáhají v této skupině, přinášejí informace, návrhy řešení, podporu při řešení konfliktu atd.

Aktivity v rámci výuky

Adaptační třídní kurz – plán na rok 2018/2019

12. 9. – 14. 9. 2018 Křižanov účast 1. ročníky v počtu 112 studentů a Mgr. Hřebíková a 5 třídních učitelů 1. ročníků

17. 9. – 21. 9. 2018 Křižanov účast 1. ročníku Bezpečnostně právní činnost v počtu studentů 26, třídního učitele, zastupujícího učitele a Mgr. Hřebíkové

Cíl:

- sblížení studentů I. ročníků před zahájením jejich studia na střední škole
- integrace nového třídního kolektivu
- rozbití tradičních skupinek ze ZŠ
- naučit se pomáhat druhým
- seznámit se s třídním profesorem a dalšími vyučujícími
- využití volného času v rámci primární prevence
- poznat osobu metodika prevence, prohlubování navázaného kontaktu
- vytipování aktivistů z řad studentů, kteří budou s námi spolupracovat při realizaci dalších akcí

Odborná stáž Finsko

2. - 4. ročník - pro 9 studentů s výukou AJ - RNDr. Kenkušová, Mgr. Tereza Johnová

- prohloubení jazykových znalostí
- všeobecněvědní dovednosti, samostatnost
- komunikační a profesní růst – výuka anglického jazyka
- odborné péče v zdravotnických a sociálních institucích

Jazykový kurz Irsko

září 2018 Anglický jazyk - jazykový pobyt – 32 žáků, RNDr. Kenkušová, Mgr. Hořejš

- sblížení studentů vyšších ročníků
- integrace v zahraničí při pracovní stáži v Irsku
- poznání jiných zdravotnických zařízení, odlišnosti v přístupu ke klientům
- jiná kultura, samostatnost
- zmírnění jazykových bariér, jazyková zdatnost všeobecně vědní dovednosti, samostatnost
- komunikační prohloubení dovedností – výuka anglického jazyka
- profesní růst – stáže v nemocnicích

Odborná stáž žáků – Finsko 2018/ 2019

- integrace v zahraničí při pracovní stáži ve Finsku
- poznání jiných zdravotnických zařízení, odlišnosti v přístupu ke klientům
- jiná kultura v ošetrovatelství, samostatnost
- zmírnění jazykových bariér, jazyková zdatnost
- práce se seniory v sociálních zařízeních a v domácím prostředí

Odborná stáž zahraničních studentek – z Finska - jaro

- prohloubení jazykových znalostí
- všeobecně vědní dovednosti, samostatnost
- komunikační prohloubení dovedností – výuka anglického jazyka
- profesní růst – práce v nemocnicích a domech s pečovatelskou péčí

Dějepisná exkurze V Terezíně

jaro 2019 - všemi ročníky i obory naší školy - pedagogický doprovod - PhDr. Martina Jurčeková, V Terezíně objednány prohlídky s průvodci - věznici, židovské ghetto a muzea. Exkurze díky přítomnosti zahraničních studentek napomáhá šíření povědomí o různých etnikách, poukazuje na rizika xenofobie a rasové nesnášenlivosti ve společnosti. V rámci prevence těchto jevů je možnost vidět tato památná místa pro studenty velkým přínosem.

Odborné přednášky - Extrémismus a antisemitismus

listopad – červen jednotlivé třídy – Židovské museum, Mgr. Pavlovská + pedag. doprovod jednotlivých tříd

Antisemitismus a extrémismus - pedagogický sbor – Mgr. Pavlovská Zuzana – Židovské museum

- multikulturní specifika v jiných zemích
- specifika ošetrovatelské péče a odlišnosti v jednotlivých zemích
- žáci – učitelé

Odborná konference

Listopad, prosinec 2018 - Aktivní střelec – postup chování při narušení výuky, Mgr. Hřebíková

7. 11. 2018 Odborná konference Ošetrovatelská péče v odlišných kulturách – 10 vyuč + 20 studentů

Preventivní vlak

24. září 2018 – všechny první ročníky 140 žáků – pedagogický dozor, Praha Smíchov

- mimořádné situace na železnici
- bezpečný pohyb na přechodech, přejezdch
- rizika hazardního chování na železnici – prevence pohybu u kolejí

Šikana a kyberšikana, soc.pat. jevy ohrožující mládež

říjen 2018 – všechny první ročníky a pedag. dozor, 140 žáků

- Kriminalita páchaná dětmi
- Úskalí internetu – kyberšikana, kybergrooming, kyberstalking

Nehodou to začíná

Listopad 2018 – 140 žáků prvních ročníků + vyučující

- Preventivní program – jak se chovat bezpečně na silnicích a v dopravních prostředcích
- Jaké nebezpečí na nás číhá při pohybu na komunikacích
- Pohled očima záchranářů, policie, rodičů

Prokrastinace – Jak vyhrát boj s prokrastinací

květen 2019 – 2. – 3. ročníky + pedagogický dozor TU

- Zlepšit organizaci času
- Prevence odkladu důležitých věcí
- Prevence neúspěchu ve škole, životě

Prevence kouření

listopad 2018 - březen 2019 – první ročníky - Mgr. Hana Bartošová - Škodlivost kouření, negativní vliv na nemocné

- Škodlivost zlovyků – kouření tabáku
- Jak přestat kouřit
- Hledání jiných životních priorit

Matematický KLOKAN

Březen 2019

- Soutěž v matematické gramotnosti

Školní AKADEMIE

Duben – červen 2019 – Kino AERO - prezentace studentů všech oborů a ročníků

- SOČ – informace o práci studentů + prezentace + umístění studentů
- Soutěž v psychologii – prezentace prací studentů + umístění

- Soutěž ENERSOL
- Recitační soutěž – recitace studentů, umístění na soutěžích
- Multikultura - konference – prezentace a ukázka z práce studentů
- Ples školy – ukázky z předtančení 4. + 3. ročníků

Pear program

Leden – pro 1. - 2. ročník

- jednotlivé besedy s vrstevníky

Dentální hygiena

Březen 2019 odborný seminář ve spolupráci s III. Lékařskou fakultou - 140 studentů

- První - druhý ročník – ZA + ZL + P
- Individuální návštěvy - preventivní péče o chrup – student + vyučující

Březen 2019 - Seznámení s výsledky šetření + vyšetření

Odborný zájezd USA

Březen 2019 - učitelé Mgr. Salavcová

- prohloubení jazykových znalostí
- profesní růst – stáž v nemocnici
- zlepšení mezilidských vztahů na pracovišti

Soutěže a olympiády

Ekologická olympiáda – říjen - 6 studentů + 2 vyučující

Soutěž a vzdělávací program ENERSOL (úspory energie) listopad – únor – 5 studentů + 1 vyučující

Psychologická soutěž – únor - školní ev. regionální kolo- březen 2019 – 25 studentů + vyučující

Recitační soutěž Memoriál Rosti Čtvrtlíka, školní kolo prosinec 2018 - leden 2019, únor/březen 2019

SOČ - školní kolo březen 2019

První pomoc – školní + celostátní kolo únor + březen 2019

Soutěž Ošetřovatelství - školní + celostátní kolo únor + březen 2019

Sdružení Rosa

Jaro – 4. ročník - aktivní přednáška – To si nenechám líbit

- jak postupovat při odhalení domácího násilí - oběti domácího násilí

Cíl

- vyhledávání nevhodných změn v mezilidských vztazích
- umět vyhledat pomoc
- poskytnou pomoc druhým

Ochrana člověka za mimořádných situací

Jaro 2019 – škola + zahrada účast 1. ročníky vyučující TV

Cíl:

- chování a jednání při nenadálých událostech v každodenním životě
- seznámí se s prací záchranářů, psodů,
- besedy a ukázky jejich práce

Schola Pragensis

listopadu 2018 prezentace školy 30 studentů + 12 vyučujících

Celoroční spolupráce

Člověk v tísní a Jeden svět na školách

- Vzdělávací program pro žáky
- Materiály (CD, DVD, Brožury) pro výuku ON, Děj, ČJL

Turnaje v sportovním duchu - vyučující TV

Září – červen – chlapci – **soutěže** ve florbalu, fotbalu, házené, hokejbalu, minifotbalu, nohejbalu,
plavání, přespolním běhu, silovém víceboji, volejbale a futsale
dívky - **soutěže v** basketbalu, beachvolejbalu, florbal, plavání, přespolním běhu,
sportovním lezení a volejbalu

Únor 2019 – LVVZ – Rakousko - 4 dny lyžování

Duben 2019 – cyklistický kurz

Červen 2019 – Slovinsko – sportovní kurz

Cíl:

- Zvyšování zdatnosti - zdravý pohyb
- Kolektivní spolupráce v extrémních podmínkách

Podpora činnosti Studentské a Školské rady

V odpoledních hodinách

Kurzy jazykové – znakový jazyk (dle možností školy)

Sportovní aktivity – aerobik, míčové hry, jóga

Pravidelné mimoškolní aktivity

Klub mladého diváka

Vyučující: PhDr. Jurčková – studenti

Den / hodina: divadelní představení a koncerty vážné i populární hudby

Náplň: - návštěva divadel – opera, činohra, malá scéna

- výběr představení dle nabídky

Aktivity, besedy a přednášky

1. – 4. ročník

VÝCHOVA KE ZDAVÍ A ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Zúčastníme se sbírek (Červená stužka, Emil, Bílá pastelka, Mamma help, Květinový den,

- následně besedy o aktivitách těchto nadací

Účast na besedách k tématům drogy, civilizační choroby, AIDS, profesionální orientace, náboženství a společnost.

1. ročník

Září – kyberšikana - zneužívání sociálních sítí

Říjen – výchova ke zdraví - škodlivost kouření - NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

Prosinec – sexuální morálka Dům světla – zážitek měnící Vás postoj k životu, problematika HIV/AIDS

Únor – poruchy příjmu potravy – Anorexie, Bulimie

Duben - Týden bezpečnosti na silnici (23. - 29.4.)

AIDS – Dům světla

Multikultura v ošetrovatelství – specifika jiných zemí

2. ročník

Září – škodlivost alkoholu – nebezpečí alkoholu x metylalkoholu

Listopad - výchova ke zdraví - škodlivost kouření - NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

Prosinec - šikana a kyberšikana - nový fenomén doby

Únor - ochrana duševního zdraví (autorská práva)

Duben - Týden bezpečnosti na silnici (23. - 29.4.)

Multikultura v ošetrovatelství – specifika jiných zemí

3. ročník

Září – škodlivost alkoholu – nebezpečí metylalkoholu

Listopad - výchova ke zdraví - škodlivost kouření - NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

Prosinec - multikulturní výchova (antisemitismus, islamofobie, neonacizmus)

Březen - multikulturní pohled na svět

Multikultura v ošetrovatelství – specifika jiných zemí

Dívky – Bezpečnost ženy v Praze

Chlapci – Nutná obrana a krajní nouze

4. ročník

Říjen - Násilí ve vztazích teenagerů a její prevence, o. s. ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy

Listopad - výchova ke zdraví - škodlivost kouření - NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

Prosinec - právní aspekty jednání

Březen - zákon a právo

Multikultura v ošetrovatelství – specifika jiných zemí

Vrchní sestra Mertová – FNKV – plastická chirurgie – následky nevhodného chování

Jiné charitativní akce (adopce na dálku, první pomoc, měření TK v rámci Dne zdraví rekonstrukce bojů 5. května)

Pomoc nejbližším – Mamma Help, Bílá pastelka, Srdíčkový den, září - prosinec

Kniha sblíží – spolupráce s DD v Rektorské, DD Krč, DD Pyšely

Ponožky na nožky – sbírka pro DD Pyšely

Klubíčko - z klubíčka ponožky (DD Rektorská vyrábí pro DD Krč ponožky pro kojence)

Mikulášská - k dětem v nemocnici přijde Mikuláš

Pomoc zvířatům v útulku – sbírková akce pro ohrožená zvířata v útulcích

- Myslím, že stojí za zmínku i význam lyžařských kurzů, které jsou sice povinnou součástí osnov tělesné výchovy, ale studenti společně s pedagogy na nich tráví celý týden mimo školní prostředí a v různých přírodních podmínkách i extrémních situacích. Domnívám se, že právě tyto akce přispívají k poznání kolektivních vztahů, k odhalení, mnohdy učitelskému zraku skrytému rizikovému chování a k jejich přímému potlačení nebo zásahu. Již tradičním vedoucím těchto kurzů je Mgr. Goldman. Součástí kurzů jsou i různé besedy týkající se ekologické výchovy, ochrany zdraví, první pomoci atd.

Kontaktní místo ve škole a informační nástěnka

V přízemí školy je místnost speciálního pedagoga, výchovného poradce a metodika prevence, o kterém studenti vědí a mohou se zastavit o přestávkách, případně po dohodě (konzultační hodiny) i během vyučování a poradit se.

Ve III. patře je umístěna nástěnka a telefonní kontakty na Linku bezpečí a další informace.

Ke zprávám o školním parlamentu slouží informační nástěnka v I. patře.

IV. Organizace a struktura prevence

Výchovný poradce

Pracovník: RNDr. Kenkušová Dagmar

Výchovný poradce koordinuje společně s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Setkává se i s žáky, kteří jsou v některých případech ohrožení ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Komunikuje s pedagogy a sbírá podněty. Učitelé se na výchovného poradce obracejí v případě

- výskytu agresivního chování ve třídě
- signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové)
- náhlého i trvalého neúspěchu v učení
- obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči
- porušování pravidel soužití ve škole žákem
- krádež ve třídách

Výchovný poradce diagnostikuje situaci. Navrhuje opatření, setkání zainteresovaných lidí, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o kontaktech na další pomoc (adresář sociálních služeb apod.) Linku bezpečí a další organizace. Může se zúčastnit komunitních kruhů ve třídách, které organizují učitelé a zajišťují tak prevenci konfliktů a problémů žáků. Obrací se na sociální odbor, kurátory v případě podezření na problém v rodině, porušování zákona.

Školní psycholog - Mgr. Barabášová - konzultační hodiny v úterý dopoledne

Metodik prevence

Pracovník: Mgr. Pavla Hřebíková

Metodik prevence spoluvytváří minimální preventivní program, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vniklého problému dává podněty k možné nápravě (projekt, spolupráce s spec. pedagogem, účast na tematické akci, atd.) Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence a metodikem v PPP). Koordinuje předávání informací o problematice rizikového chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Hodnotí realizaci minimálního preventivního programu.

- výskyt nevhodného - agresivního chování ve třídě
- záškoláctví - podvody v omlouvání absenc - obtížné komunikaci

- užívání nezákonných návykových látek - obtížné komunikaci
- sociometrická šetření ve třídě

Účast na setkáních koordinátorů a na školeních metodiků prevence rizikového chování a výchovných poradců, samostudium.

NIVD – aktuální nabídky

Třídní učitel. Garant ročníku. Učitelé.

Učitelé se věnují v rámci své výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Oslovují a zapojují do řešení problémů výchovného poradce a metodiky prevence. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na týmových schůzkách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace (e-mail, mobil).

1. ročník - záškoláctví, kouření, kyberšikana a vztahy v kolektivu (+komunikace)
2. ročník - záškoláctví, plagiátorství a zneužívání OPL (+ léky, alkohol)
3. ročník - aspekty dospělosti – práva, povinnosti, morálka
4. ročník - zneužívání léků, postoje k zdraví

Ředitel školy. Vedení školy.

Sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Účastní se v případě potřeby zásadních setkání rodiny a školy.

Další spolupracující organizace.

V oblasti prevence zneužívání návykových látek spolupracuje škola s lektory. Cílem je umožnit žákům kontakt s lektory mimo školu, což vytváří prostor pro další pomoc. V rámci

programu žáci diskutují, zabývají se sociálními vztahy a riziky v životním stylu, dostávají i informace v oblasti návykových látek.

Odborná pracoviště

Škola spolupracuje s těmito institucemi, obrací se v případě potřeby - PPP, SVP, Centra psycho-sociální pomoci, Diagnostické ústavy, Sociální odbory, Policie ČR, MP

Postup školy v případě výskytu zneužívání návykových látek ve škole

V případě podezření: metodik prevence, příp. třídní učitel, vychovatel provede diskrétní šetření, pohovor – doporučí rozhovor s odborníkem (vých. poradce, ped. - psych. poradna, Linka důvěry, zdravot. zařízení, kontaktní centrum, ...)

Potvrzené důvodné

Podezření: u plnoletých - upozorní je na další postup školy

Podezření: neplnoletých osob kontaktuje rodiče (zákon. zástupce), upozorní je na další postup školy v případě akutního ohrožení zdraví po požití drog (i nebezpečí z předávkování hraničí s bezprostředním ohrožením života).

Při negativní reakci rodičů na sdělení a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, uvědomí OSPOD příslušného místa bydliště.

V akutním případě, při průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole, nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) v době vyučování – ředitel, výchovný poradce, preventista kontaktuje zdravotnické zařízení a zároveň uvědomí rodiče, uvědomí Policii ČR, sociálně- právní odbor. Vyzve žáka k opuštění školy.

V případě dealerství, podezření na porušení § 217 trest. zák. (ohrožení mravní výchovy dítěte), nebo zanedbání povinné péče oznámí věc Policii ČR a odboru sociálně – právní ochrany dětí a mládeže.

Zpracováno dle pokynu MŠMT

Postup školy v případě podezření na šikanu

- Konfrontovat svá pozorování nebo ohlášení s ostatními kolegy.
- Oznámit své podezření vedení školy, konzultovat další postup. Dohodnout se, kdo povede šetření, popřípadě přizvat psychologa.
- Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaujatých svědků / spolužáků /. Vést písemný záznam, porovnávat, věnovat pozornost nesrovnalostem v časech a místech.
- Spojit se s rodiči případné oběti (není-li plnoletá), konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Požádat je o spolupráci.
- Vyslechnout oběť – citlivě, zcela diskrétně, zaručit bezpečnost a důvěrnost informací. Vše zapisovat nebo nahrávat.
- Vyslechnout agresory – překvapivě, znemožnit domluvu výpovědí. Vytipovat nejslabší článek, dovést k přiznání či vzájemnému obviňování.
- Požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitel, psycholog). Ta posoudí na základě shromážděných informací, zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň závažnosti, navrhne další postup vůči obětem, agresorům i třídě jako celku a jejich potrestání.
- Pozvat individuálně k jednání rodiče agresorů, seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení Policii ČR – závisí na věku agresorů, na intenzitě a závažnosti šikany.
- Rozebrat situaci se třídou, prodiskutovat, vysvětlit nebezpečnost a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků.

- Pokud se situace vyřeší pouze odchodem některých žáků, měl by odejít agresor, a nikoli oběť.

Doporučení učitelům

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními
- o přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
- stává se uzavřeným
- jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- zašpiněný nebo poškozený oděv
- stále postrádá nějaké své věci
- odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy
- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Doporučení rodičům

- žák není zván na návštěvu k jiným spolužákům
- nepřicházejí k studentovi domů spolužáci nebo jiní kamarádi
- nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- nechce jít ráno do školy, odkládá odchod z domova, možno pozorovat strach, ztráta chuti k jídlu
- různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem
- chodí domu ze školy hladové
- usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně
- bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě
- Odmítá svěřit se s tím, co ho trápí
- žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody, případně doma krade peníze
- nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí
- je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům
- stěžuje si na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat
- vyhýbá se docházce do školy
- zdržuje se doma víc, než mělo ve zvyku

Přímé znaky šikanování

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet.
- rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo "legrací" zranitelný
- kritika žáka, výtky na jeho adresu, pronášené nepřátelským až nenávislným, nebo pohrdavým tónem
- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
- příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či spoluúčasti na nich
- honění, strkání, štouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout

TABÁKOVÉ VÝROBKY

Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit. Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená.

Prostory školy jsou označeny viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření.

Školním řádem je kouření v prostorách školy zakázáno a jsou stanoveny sankce za porušování tohoto zákazu.

Konsumace tabákových výrobků ve škole

(1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

(2) Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

(3) Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.

(4) V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.

(5) V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně- právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

(6) Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

ALKOHOL

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Školním řádem je zakázáno užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných.

Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu ve škole

(1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

(2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

(3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

(4) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

(5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy:

O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.

(6) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

(7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.

(8) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.

(9) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

(10) V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

(11) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

(12) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

(1) V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- d) Zpracují stručný záznam o události.

(2) V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

- a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) O nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- d) O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, dají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

OPL – omamné a psychotropní látky

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

(1) Školním řádem škola stanoví zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanoví zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanoví rovněž sankci za porušení zákazu.

(2) Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Postup školy v případě výskytu zneužívání návykových látek ve škole

V případě podezření: metodik prevence, příp. třídní učitel, vychovatel provede diskrétní šetření, pohovor – doporučí rozhovor s odborníkem (vých. poradce, ped. - psych. poradna, Linka důvěry, zdravot. zařízení, kontaktní centrum...)

Potvrzené důvodné

Podezření: u plnoletých - upozorní je na další postup školy

Podezření: u neplnoletých osob kontaktuje rodiče (zákon. zástupce), upozorní je na další postup školy v případě akutního ohrožení zdraví po požití drog (i nebezpečí z předávkování hraničí s bezprostředním ohrožením života).

Při negativní reakci rodičů na sdělení a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, uvědomí OSPOD příslušného místa bydliště.

V akutním případě, při průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole, nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) v době vyučování – ředitel, výchovný poradce, metodik prevence kontaktuje zdravotnické zařízení a zároveň uvědomí rodiče, uvědomí Policii ČR, sociálně- právní odbor.

V případě dealerství, podezření na porušení § 217 trest. zák. (ohrožení mravní výchovy dítěte), nebo zanedbání povinné péče oznámí věc Policii ČR a odboru sociálně – právní ochrany dětí a mládeže.

Zpracováno dle pokynu MŠMT

Konzumace OPL ve škole

(1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

(2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

(3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

(4) V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

(5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.

(6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žák vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

(7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není **zdravotně způsobilý** k pobytu ve škole.

(8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

(9) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).

(10) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně - právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

(11) V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

(12) Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.

(13) Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Distribuce OPL ve škole

(1) Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

(2) Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

(3) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

(4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně – právní ochrany obce s rozšířenou působností.

(5) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález OPL ve škole

A. **Naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní,

(1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

(2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.

(3) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.

(4) O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. **Zadrží u některého studenta látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní,

(1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

(2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.

(3) O nálezu sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její/jeho zástupce.

(4) O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.

(5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že **některý z žáků má nějakou OPL u sebe,**

(1) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.

(2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.

(3) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí

Jak řešit případy související s krádežemi a vandalismem v prostředí škol

Krádeže, zejména mobilních telefonů, a ničení školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

Jak postupovat preventivně proti krádežím

(1) Ve školním řádu je uvedeno, že krádeže jsou protiprávním jednáním a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

(2) Upozornit žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. Škola ve školním řádu, školské zařízení ve vnitřním řádu:

a) zdůrazní, že (cenné) věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním nemají žáci do školy školského zařízení nosit nebo

b) ředitel školy ve školním řádu určí způsob zajištění těchto předmětů na určeném místě. I v případě, že bude žákům doporučeno nenosit do školy věci nesouvisející s vyučováním, nelze se odpovědnosti za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5 000 Kč (§ 1 nařízení vlády č. 258/1995 Sb., kterým se provádí občanský zákoník); pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

(3) Vést žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

- (1) O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
- (2) Věc předat orgánům činným v trestním řízení (obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.
- (3) V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byli pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

- (1) Ve školním řádu je uvedeno, že každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
- (2) V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba problematiku vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede. Zejména je naučit, jak se vyhnout nevhodnému jednání.

Jak postupovat při vzniku škody

- (1) Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- (2) V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
- (3) V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Doplnění školního řádu v oblasti prevence užívání návykových látek

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat.

To neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením. Požívání omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“) osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

- (1) V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka.
- (2) Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky.

(3) Distribuce dle § 187 trestního zákona a šíření OPL dle § 188 trestního zákona je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním. Škola je povinna v takovém případě takový trestný čin překazít a učiní tak v každém případě včasným oznámením věci policejnímu orgánu.

(4) V případě výskytu látky v prostorách školy, na pracovišti odborného výcviku, u níž bude potvrzeno, že se jedná o omamnou a psychotropní látku nebo v případě přechovávání takové látky žákem bude škola postupovat následovně:

- žákovi bude okamžitě ukončeno studium
- žákovi bude po ukončení trestního řízení a vykonání trestu nabídnuta změna oboru (ze zdravotního na sociální)
- žákovi po skončení léčby nabídnuta změna oboru (ze zdravotního na sociální)

Seznam nízkoprahových a ambulantních zařízení poskytujících sekundární a terciální prevenci v oblasti závislostí

Středisko pro mládež a rodinnou terapii

Apolinářská 4A, Praha 2

telefon 224 911 364

Dr. Vodňanská

pozn.: placené služby

detox

klienti od 6 let

Prev – centrum

Na Folimance 13 a 15, Praha 2

telefon 222 561 821

Dr. Skalík

pozn.: zejména klienti ve věku 6.-9. třídy ZŠ až SŠ

vzdělávání v oblasti primární prevence

www.prevcentrum.cz

Rodinná poradna pro problémové uživatele drog

Vratislavova 11, Praha 2

telefon 224 235 597

MUDr. Frouzová

pozn.: děti od 14 let

placené služby

ESET

Hektorova 805, Praha 4

telefon 279 227 718

pozn.: rodinná terapie

skupina pro rodiče

letní psychoterapeutické pobyty rodičů s dětmi

klienti spíš od 15 let

Středisko výchovně-léčebné péče Triangl

Thomayerova nemocnice, Praha 4

telefon 261 084 011

pozn.: klienti od 6 do 15 let

vzdělávání pedagogů, informační servis

<http://www.adam.cz>

<http://www.sananim.cz>

<http://www.vlada.cz/1250/vrk/komise/mpk/koordin/koordin.il2.htm>

<http://www.anima-os.cz>

<http://www.drogovaporadna.cz>

<http://www.drogy-info.cz>

<http://www.who.int>

<http://www.prevcentrum.cz>

<http://www.volny.cz/pruvodce>

<http://www.drogovyserver.cz>

<http://www.odrogach.cz>

Přehled základní legislativy v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže

(jako pomůcka pro pedagogy při tvorbě a realizaci preventivní strategie školy a řešení problematiky sociálně patologických jevů u dětí a mládeže)

STRATEGIE

- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005 - 2008

<http://www.msmt.cz/DOMEK/default.asp?CAI=2945>

- Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 až 2009

http://wtd.vlada.cz/urad/urad_postaveni.htm

- Strategie prevence kriminality na léta 2008 - 2011

<http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html>

METODICKÉ POKYNY

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (Čj.:20 006 /2007 - 51 ze dne 16. 10. 2007)
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Čj.: 28 275/2000 -22)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)

- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Čj.: 29 159/2001-26)

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Anotace - směrem k prevenci:

- O *Školská poradenská zařízení poskytují bezplatně standardní poradenské služby uvedené v přílohách 1-3 této vyhlášky (§1)*
- O Standardní činnost poraden - *Informační a metodická činnost spočívá zejména:*
 - *v metodickém vedení práce výchovných poradců, školních metodiků prevence (1)*
 - *v metodické pomoci při tvorbě preventivních programů (8)*
 - *ve spolupráci se SVP při poskytování služeb pro žáky se SPCH a rizikem vzniku sociálně patologických jevů (9)*
- O Obsah poradenských služeb (§ 2, písm. c) kromě jiných činností se jedná o:
 - *prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů (zejména šikany a jiných forem agresivního chování, zneužívání návykových látek) a dalších problémů souvisejících*
se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací
- Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými

ZÁKONY

- Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1. ledna 2007)

Další zákony

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

METODIKA PRO RODICE

JAK POZNÁM, ŽE MOJE DÍTĚ BERE ALKOHOL NEBO DROGY?

- ❖ Změnila se osobnost Vašeho dítěte v poslední době v nějakém významném ohledu?
- ❖ Má časté výkyvy nálad?
- ❖ Straní se Vás? Je zlostný nebo depresivní?
- ❖ Tráví hodně času ve svém pokoji sám?
- ❖ Ztratil zájem o školu a o vyučování, případně další aktivity, např. sport?
- ❖ Zhoršil se jeho prospěch?
- ❖ Přestal trávit čas se starými kamarády? Přátelí se s dětmi, které se Vám nelíbí?
- ❖ Nesvěřuje se a nemluví o tom, kam chodí a co dělá?
- ❖ Máte pocit, že se Vám doma ztrácí peníze nebo věci (peníze potřebné na alkohol a drogy) nebo máte pocit, že má víc peněz, než byste očekávali (peníze získané z prodeje drog)?
- ❖ Reaguje nepřiměřeně, když s ním mluvíte o alkoholu a o drogách nebo se snaží změnit téma?
- ❖ Lže nebo podvádí?
- ❖ Pozorujete fyzické příznaky užívání drog nebo alkoholu? Rozšířené nebo zúžené zornice? Nejasné vyjadřování a myšlení?
- ❖ Ztratilo Vaše dítě zájem o koníčky? Ztratilo motivaci, nadšení a vitalitu?
- ❖ Našli jste někdy důkazy užívání drog nebo alkoholu, prášky, lahve?
- ❖ Zhoršil se vztah dítěte k členům rodiny?
- ❖ Zdá se Vaše dítě být nemocné, unavené a protivné ráno, po možném užití drog předešlý den?
- ❖ Přestalo se Vaše dítě o sebe starat, změnil se jeho styl oblečení?
- ❖ Zdá se být méně soustředěný?

METODIKA K. NEŠPORA

PROC A JAK ODMÍTAT ALKOHOL A DROGY

Kdo neumí odmítat, není svobodný.

Kdo si váží sám sebe, snaží se chemii vyhnout.

Proč jsou drogy mladým lidem nabízeny?

Důvody: vždy ten, kdo nabízí drogu, sleduje svůj zisk.

"Proč mi to nabízí?" "Je to v mém zájmu?"

1. Odmítnutí vyhnutím se

Je dobré si najít zájmy a koníčky, které nejdou s alkoholem a drogami dohromady. Najít si také přátele, kteří se alkoholu a drogám vyhýbají. Tak se člověk nebude často dostávat do situací, kde musí odmítat

2. Nevidím, neslyším

Nabídku prostě ignorovat, situaci ukončit, odejít.

3. Řeč beze slov

Zavrtění hlavou, odmítavý výraz tváře, rychlé ukončení situace.

4. Prostě říci NE!

5. Odmítnutí s vysvětlením

Je třeba jasně rozlišit, že neodmítám toho, kdo nabízí, ale to, co nabízí, tj. drogu.

Vysvětluji, proč drogu odmítám.

6. Porouchaná gramofonová deska

Jedna z technik asertivity, opakování stále jedné vety. Nic se nevysvětluje, nevede se dialog. Opakuje se např. slovo "nechci" apod.

7. Odmítnutí protiútokem

Nabízející se někdy snaží snižovat sebevědomí toho, komu nabízí drogu, např. "Napij se a nedělej ze sebe kdovíco" apod. Místo omlouvání se a vysvětlování lze přejít do protiútku, např. "Ty zrovna rumu nejlepší reklamu neděláš" apod.

8. Nabídnutí lepší možnosti

Záleží-li nám na druhém, nabídneme mu lepší možnost a uvidíme, o co mu vlastně jde. Např. se mohu vyhnout oslavě, kde se asi bude fetovat a místo toho pozvat přítelkyni do kina apod.

9. Odmítnutí jednou pro vždy

Vhodné použít tam, kde chceme předejít dalšímu nabízení či přemlouvání v budoucnu. Lze kombinovat předešlé způsoby, nebo jednoduše vyjádřit své stanovisko, např. "Nefetuju ze zásady" či "Dík, já nekouřím".

10. Odmítnutí jako pomoc

Odmítáním drog člověk zároveň pomáhá ostatním, aby byli lepší. Osobní příklad může ostatní přimět k zamyšlení, člověk se může stát osobností, se kterou druzí nemanipulují, ale která sama udává tón. Lze nabízet i skutečnou pomoc, např. místo uklidňujících prášku před písíemkou mohu spolužákovi pomoci se naučit obtížnou látku.